

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

PL. ÚS 66/2018-45

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí pléna 12. decembra 2018 predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], kandidátov na funkciu primátora mesta Poltár, zastúpených advokátom Mgr. Michalom Kičom, advokátska kancelária, Bajkalská 21/A, Bratislava, vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb primátora mesta Poltár konaných 10. novembra 2018 za účasti [REDACTED], [REDACTED], a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] a [REDACTED] p r i j í m a na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2018 doručená sťažnosť, doplnená podaním doručeným ústavnému súdu 4. decembra 2018, [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ v prvom rade“), a [REDACTED], [REDACTED] (ďalej aj „sťažovateľ v druhom rade“; spolu ďalej aj „sťažovatelia“), kandidátov na funkciu primátora mesta [REDACTED], zastúpených advokátom Mgr. Michalom Kičom, advokátska kancelária, Bajkalská 21/A,

Bratislava, vo veci neústavnosti a nezákonnosti volieb primátora mesta [REDACTED] konaných 10. novembra 2018 za účasti [REDACTED], [REDACTED].

2. Sťažovatelia v sťažnosti uvádzajú, že sú oprávnenými navrhovateľmi v súlade s ustanovením § 60 ods. 1 písm. c) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), keďže sťažovateľ v prvom rade získal 815 platných hlasov, teda 32,70 % z celkového počtu odovzdaných 2492 platných hlasov, a sťažovateľ v druhom rade získal 390 platných hlasov, teda 15,65 % z celkového počtu odovzdaných platných hlasov. Sťažovatelia svoju sťažnosť smerujú voči kandidátke [REDACTED] (ďalej len „odporkyňa“), ktorá skončila v predmetných voľbách prvá v poradí, keď získala 881 platných hlasov, teda 35,35 % z celkového počtu odovzdaných platných hlasov.

3. Sťažovatelia argumentujú, že napádajú voľby z dôvodu ich neústavnosti a nezákonnosti, keď podľa ich vyjadrenia boli porušené niektoré nimi špecifikované referenčné normy, a sice článok 30 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ustanovenia § 2 a § 24 ods. 7 zákona č. 180/2014 Z. z. o podmienkach výkonu volebného práva a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ako aj ustanovenia § 2 ods. 1 a ods. 2 zákona č. 181/2014 Z. z. o volebnej kampani a o zmene a doplnení zákona č. 85/2005 Z. z. o politických stranách a politických hnutiach v znení neskorších predpisov.

4. Sťažovatelia v sťažnosti prezentujú skutkový stav, zakladajúci podľa ich názoru porušenie označených referenčných noriem. Popisujú, že v meste [REDACTED] bolo vytvorených sedem volebných okrskov, pričom počas volebného dňa hlasovalo do tzv. prenosnej volebnej schránky spolu 92 voličov, kde vopred o túto formu hlasovania požiadalo mestský úrad 46 voličov a ďalších 46 voličov malo vzniesť túto požiadavku až v priebehu dňa konania volieb. V nadväznosti na to sťažovatelia dôvodí, že sa dozvedeli o skutočnostiach, v zmysle ktorých mala byť vo volebnom okrsku č. 1 prenosná volebná schránka k voličom, ktorí požiadali o túto formu hlasovania, transportovaná súkromným osobným motorovým vozidlom, na ktorom boli „z oboch bočných strán viditeľne, jasne a zreteľne nalepené

výrazné volebné agitačné plagáty odporkyne ako kandidátky na funkciu primátorky mesta“. Vyslanými členmi okrskovej volebnej komisie mali byť príbuzná odporkyne (jej matka) a členka komisie, ktorú nominovala politická strana SPOLU – Občianska demokracia, podporujúca práve odporkyňu. Toto vozidlo malo byť riadené kandidátom na funkciu poslanca mestského zastupiteľstva, ktorý bol podľa sťažovateľov podporovaný takisto politickou stranou SPOLU – Občianska demokracia. Sťažovatelia dodávajú, že označených členov okrskovej volebnej komisie sprevádzajúcich prenosnú volebnú schránku určil predseda okrskovej volebnej komisie, otec uvedeného kandidáta na funkciu poslanca, ktorý mal riadiť predmetné vozidlo. Ako dôkazy preukazujúce takýto skutkový stav sťažovatelia označili výsluch špecifikovanej osoby svedka, ktorý mal byť priamym svedkom popísaných udalostí, ako aj k sťažnosti priložené CD nosiče, obsahujúce podľa vyjadrenia sťažovateľov obrazový záznam a fotografie zachytávajúce popísané okolnosti.

5. V nasledujúcom bode sťažnosti sťažovatelia predostierajú ďalšie skutkové okolnosti zakladajúce podľa nich nezákonnosť a neústavnosť namietaných volieb. Podľa vyjadrenia sťažovateľov predseda okrskovej volebnej komisie č. 5 *„prijímal počas dňa volieb prostredníctvom SMS na svoj vlastný mobilný telefón od neznámej osoby údaje o voličoch, ktorých následne dopisoval do zoznamu osôb žiadajúcich si hlasovanie do prenosnej volebnej schránky, a to bez toho, aby akýmkoľvek spôsobom upovedomil o tom členov okrskovej volebnej komisie a bez toho, aby títo mohli zaujať stanovisko, či sa skutočne jedná o osoby u ktorých je znemožnené hlasovanie v hlasovacej miestnosti, resp. sú tu iné závažné dôvody pre umožnenie hlasovania do prenosnej volebnej schránky. Tieto osoby následne sám spolu s ďalším členom okrskovej volebnej komisie s prenosnou volebnou schránkou navštívil.“.* Ako dôkaz preukazujúci tento skutkový stav sťažovatelia označili výsluch špecifikovanej osoby svedka, ktorý ako člen predmetnej okrskovej volebnej komisie mal byť priamym svedkom popísaných okolností.

6. Sťažovatelia s odkazom na prezentované skutočnosti argumentujú, že *„považujú konanie okrskovej volebnej komisie č. 1 za závažný a hrubý volebný delikt a zároveň neprípustný spôsob vedenia volebnej kampane v prospech kandidáta v deň volieb, ktorý vo vzájomnej súvislosti vedie k spochybneniu zákonnosti a regulárnosti volieb ako celku“.* Sú toho názoru, že *„neboli zo strany okrskovej volebnej komisie obdobne propagovaní*

a preto bola kandidátka, odporkyňa, podstatným spôsobom neoprávnene zvýhodnená, čo vedie zákonite ku skresleniu výsledku volieb a závažnému porušeniu volebného moratória“. Napokon v uvedenom kontexte završujú sťažovatelia svoju argumentáciu nasledujúcou úvahou: *„Volič, ktorého navštívi s prenosnou schránkou okrsková volebná komisia na vozidle propagujúcom jednu kandidátku, vedenom iným kandidátom na poslanca v úzkom vzťahu s touto kandidátkou, pričom členkou komisie je matka tejto kandidátky, môže oprávnene nadobudnúť obavu o tajnosť jeho voľby, čo ho zákonite odrádza od odovzdania hlasu súperom zvýhodnenej kandidátky. Schopnosť takto konajúcej a zloženej komisie garantovať dôveru voliča v tajnosť jeho volebného aktu je iluzórna, čo popiera slobodu a tajnosť voľby v jej samotnej ústavnej definícii, čím dochádza k závažnému zásahu do ústavného práva voličov na slobodné a tajné voľby (čl. 30 ods. 3 ústavy), ktoré je premietnuté v konkrétnej zákonnej úprave § 24 ods. 7 ZoPVVP, tu rovnako porušenej.“*

7. Sťažovatelia v nadväznosti na uvedenú argumentáciu predkladajú ďalšie tvrdenie, a síce že sa v deň konania volieb v centre mesta [REDAKOVANÉ] vrátane miest nachádzajúcich sa pred volebnými miestnosťami opakovane premiestňovalo špecifikované osobné motorové vozidlo (odlišné od už uvedeného motorového vozidla, ktoré malo byť použité na prevoz prenosnej volebnej urny). Toto vozidlo malo distribuovať stravu niektorým vybraným členom okrskových volebných komisií a boli na ňom podľa sťažovateľov *„z oboch bočných strán viditeľne, jasne a zreteľne nalepené výrazné volebné agitačné plagáty odporkyne ako kandidátky na funkciu primátorky mesta“*. Sťažovatelia hodnotia popísanú situáciu ako neprípustnú volebnú kampaň vykonávanú v bezprostrednej blízkosti hlasovacích miestností, ktorá bola podľa nich spôsobilá zasiahnuť veľké skupiny voličov. Ako preukazujúce dôkazy označili výsluchy dvoch špecifikovaných osôb, ktoré mali byť priamymi svedkami popísaných okolností, a tiež k sťažnosti priložené CD nosiče, obsahujúce podľa sťažovateľov obrazový záznam a fotografie zachytávajúce popísané udalosti.

8. Sťažovatelia v sťažnosti ďalej prezentujú skutočnosti, ktoré im mali byť oznámené predsedníčkou okresnej organizácie [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] a ktorej tieto informácie mali byť sprostredkované touto stranou nominovanými členmi jednotlivých okrskových volebných komisií. Títo členovia okrskových volebných komisií sa mali vyjadriť, že *„v súvislosti s celodennou účasťou pozorovateľov na voľbách dochádzalo*

k narúšanju súkromia voličov, kedy im na pokyn predsedu okrskovej volebnej komisie nebolo umožnené hlasovať za zastretou plentou, pričom miesto na úpravu hlasovacích lístkov bolo v dohľade pozorovateľov“. Podľa sťažovateľov ide s ohľadom na minimálny rozdiel hlasov medzi odporkyňou a sťažovateľom v prvom rade o závažnú volebnú vadu, ktorá bola spôsobilá ovplyvniť výsledok volieb. Ako preukazujúce dôkazy sťažovatelia označili výsluchy špecifikovaných osôb, ktoré mali byť priamymi svedkami popísaných okolností.

9. Napokon v závere sťažnosti sťažovatelia poukazujú na skutočnosť podaného trestného oznámenia vo veci volebnej korupcie. Podľa obsahu predmetného oznámenia „údajne občianka mesta ██████, p. ██████ mala od neznámej osoby prevziať finančnú hotovosť v sume 3.000 €, ktorú mala rozdať medzi voličov, aby títo volili konkrétneho kandidáta, a to odporkyňu“. Sťažovatelia v tejto súvislosti uvádzajú, že vyšetrovací spis v označenej veci je vedený Prezídiom Policajného zboru, národnou kriminálnou agentúrou, národnou protikorupčnou jednotkou, expozitúrou Stred pod sp. zn. ČVS:PPZ-48/NKA-PK-ST-SV-2018. Podľa ich názoru s ohľadom na pomerne malý rozdiel získaných hlasov medzi odporkyňou a sťažovateľom v prvom rade predstavuje prípadná volebná korupcia rozhodnú okolnosť, ktorá by mohla sama osebe viesť k inému výsledku volieb. Sťažovatelia ústavný súd žiadajú vykonať ako dôkaz zápisnice o výsluchu svedkov z označeného vyšetrovacieho spisu, resp. vykonať vlastný výsluch týchto svedkov.

10. Odvolávajúc sa na všetky uvedené skutočnosti, sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie vyhlásil voľby primátora mesta Poltár konané 10. novembra 2018 za neplatné.

II.

11. Podľa čl. 129 ods. 2 ústavy ústavný súd rozhoduje aj o ústavnosti a zákonnosti volieb do orgánu územnej samosprávy.

12. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

13. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľov podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde preskúmal, či spĺňa všeobecné a osobitné náležitosti podľa § 20 ods. 1 a 2, § 59 a § 60 zákona o ústavnom súde a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie v zmysle § 25 ods. 2 tohto zákona.

14. V označených voľbách boli obaja sťažovatelia kandidátmi na funkciu primátora mesta Poltár. Z webového sídla Štatistického úradu Slovenskej republiky zriadeného na účel sumarizácie priebehu a výsledkov volieb do orgánov miestnej samosprávy konaných 10. novembra 2018, ako aj z v tlačenej forme predložených výstupov tohto sídla týkajúcich sa výsledkov volieb primátora mesta [REDAKOVANÉ] sťažovateľmi priložených k sťažnosti ústavný súd zistil, že odporkyňa získala v predmetných voľbách 881 platných hlasov, kým sťažovateľ v prvom rade 815 platných hlasov, teda 32,70 % z celkového počtu odovzdaných 2492 platných hlasov, a sťažovateľ v druhom rade získal 390 platných hlasov, teda 15,65 % z celkového počtu odovzdaných platných hlasov. Sťažovatelia teda sú oprávnenými navrhovateľmi podľa § 59 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

15. Sťažnosť bola ústavnému súdu doručená 20. novembra 2018, to znamená do desiatich dní po oznámení výsledku volieb (§ 60 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

16. Sťažovatelia splnili aj ďalšie zákonné náležitosti, uviedli, že napádajú voľby primátora mesta Poltár a ich sťažnosť smeruje proti odporkyni, uviedli dôvody, pre ktoré voľby napádajú, s označením dôkazov a navrhli aj rozhodnutie vo veci samej.

17. Vychádzajúc zo všetkých uvedených skutočností, ústavný súd nezistil dôvody na odmietnutie volebnej sťažnosti sťažovateľov, a preto ju prijal na ďalšie konanie, tak ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. decembra 2018